

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția de
Dezvoltare Regională
Sud

**Concurs pentru identificarea, evaluarea
și aprobarea proiectelor de dezvoltare
regională și locală în cadrul apelului
competitiv de selectare a
proiectelor propuse spre finanțare
din FNDRL**

**Termenul depunerii Notei Conceptuale
30 iulie 2024, ora: 17:00**

ADR Sud | iulie 2024

Cadrul legal

Hotărârea Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală

Regulament privind organizarea Concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională propuse spre finanțare din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală (Anexa nr. 2 la HG nr. 152/2022)

Domenii de intervenție

**Creșterea
competitivității și
ocupării forței de
muncă în regiunile
de dezvoltare**

**Dezvoltarea urbană,
revitalizarea
economică și socială
a orașelor**

**Îmbunătățirea
infrastructurii
tehnico-edilitare
regionale**

**Creșterea
competitivității și
ocupării forței de
muncă**

Măsura 1.1.
Valorificarea
infrastructurilor de
afaceri

Măsura 1.2.
Dezvoltarea mediului
antreprenorial

Măsura 1.3.
Sporirea atractivității
turistice

**Dezvoltarea urbană,
revitalizarea
economică și socială a
orașelor**

Măsura 2.1.
Conectivitate și
mobilitate urbană

Măsura 2.2.
Competitivitatea și
susținerea activităților
economice

Măsura 2.3.
Revitalizare urbană și
dezvoltarea
infrastructurii spațiilor
publice

Măsura 2.4.
Modernizarea
infrastructurii tehnico-
edilitare și rețelelor de
utilități publice

**Îmbunătățirea
infrastructurii tehnico-
edilitare regionale**

Măsura 3.1.
Aprovizionare cu apă și
sanație

Măsura 3.2.
Eficientizarea
energetică a clădirilor
publice

Condiții și resurse financiare alocate

Apelul competitiv se desfășoară prin selectarea proiectelor pentru măsurile anunțate, având ca bază un proces competitiv, unde aplicanții eligibili pot solicita finanțare pentru proiecte care au acumulat cel mai mare punctaj în cadrul Apelului și corespund criteriilor generale de eligibilitate.

Nr. crt.	Măsuri	Limita alocațiilor
1.	Măsura 1.1. Valorificarea infrastructurilor de afaceri	min.10 mln - max 25 mln.lei
3.	Măsura 1.3. Sporirea atractivității turistice	min.10 mln - max 25 mln.lei
5.	Măsura 2.3 Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice	min.10 mln - max 30 mln.lei
5.	Măsura 3.1. Aprovizionare cu apă și sanitație	min.20 mln - max 60 mln.lei
Total		

✓ *Costurile de implementare a proiectelor sunt aprobate pentru implementarea integrală a proiectului, mărimea contribuției Fondului nu poate depăși **90%** din valoarea totală a **cheltuielilor eligibile**, iar beneficiarul va asigura **cofinanțarea de minim 10 %**.*

✓ *În cazul în care valoarea totală a proiectelor depășește costurile eligibile stabilite conform prevederilor HG 152/2022 și incluse în prezentul Ghid la Compartimentul „Eligibilitatea proiectelor”, **diferența urmează a fi achitată de către beneficiar** prin transferarea resurselor financiare la contul ADR, conform mecanismul de transfer a contribuției, stabilit în prevederile HG 152/2022, Anexa nr. 2.*

Eligibilitatea aplicanților

În cadrul apelului competitiv sunt **eligibile** următoarele tipuri de aplicanți:

- a) **autoritățile publice locale de ambele niveluri (I și II)**, entitățile din această categorie sunt eligibile în calitate de aplicant pentru măsurile apelului, cu excepția **domeniului 2.3**, unde pot aplica doar orașele, care dispun de un **program de revitalizare urbană aprobat**;
- b) În vederea promovării principiilor de cooperare intercomunitară, în cadrul proiectelor pot fi atrași și **parteneri ai proiectului**. Partenerii participă la elaborarea și implementarea proiectului, precum și asigurarea durabilității, iar costurile pe care le implică sunt eligibile în același mod în care sunt eligibile costurile aplicantului. Partenerii vor semna declarațiile de parteneriat, care sunt parte componentă a dosarului de aplicare la concurs. Partenerii urmează să întrunească aceleași criterii de eligibilitate ca și aplicanții. În cazul în care rolul partenerului este unul declarativ, fără a specifica clar implicarea acestuia, partenerul se va exclude.

Costuri eligibile

- ✓ cheltuielile pentru executarea **lucrărilor de construcție**, în conformitate cu documentația tehnică de proiect, care vor fi achiziționate în condițiile legii;
- ✓ costurile pentru achiziționarea în condițiile legii a **serviciilor de supraveghere tehnică** a lucrărilor contractate;
- ✓ costurile pentru achiziționarea în condițiile legii a **bunurilor, conform bugetului proiectului** pe categorii de costuri (notei explicative a bugetului), cu condiția ca acestea vor fi noi și vor corespunde prețurilor pieței în baza unor oferte de preț;

Costurile eligibile trebuie:

- a) să fie necesare pentru derularea proiectului și să fie în concordanță cu **principiile unei bune gestiuni** financiare, în special din punctul de vedere al raporturilor cost-beneficiu și cost-rezultate;
- b) să fie **transpuse în realitate** în perioada de implementare a contractului cu referință la bunurile procurate, serviciile prestate, lucrările efectuate;
- c) să figureze în documentele **contabile sau fiscale, să fie identificabile, verificabile și justificate** de originalele documentelor respective;

Eligibilitatea aplicanților

În cadrul concursului sunt considerate **neeligibile** următoarele categorii de aplicanți și parteneri:

- ✓ entitățile în curs **de lichidare, insolvabilitate sau reorganizare** (entități de drept privat);
- ✓ entitățile care au **restanțe** la bugetul public național;
- ✓ entitățile ce **nu au asigurat cofinanțarea și durabilitatea** proiectelor finanțate anterior din Fond sau în cadrul altor angajamente cu partenerii de dezvoltare;
- ✓ entitățile ai căror **conducători sunt subiectul unui litigiu** aflat spre examinare în instanțe judecătorești ce ține de obiectul investiției;
- ✓ entitățile ale căror **conducători au antecedente penale nestinse**.

Costuri neeligibile

- a) costurile pentru asistența tehnică cu privire la crearea și dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală;
- b) sponsorizările individuale pentru participare la **conferințe sau congrese**;
- c) **datoriile** sau rezervele pentru pierderi;
- d) bursele de **studiu** și/sau cursuri de specializare individuale;
- e) orice acțiune de **natură comercială** generatoare de profit imediat pentru aplicantul la finanțare sau pentru partenerul de proiect;
- f) **cumpărarea de terenuri sau clădiri**;
- g) **creditele** părților terțe, **amenzile și penalitățile**;
- h) **costurile realizate anterior** semnării contractului de finanțare, inclusiv:
 - ✓ costurile legate de pregătirea proiectului;
 - ✓ executarea lucrărilor de cercetări și prospectări;
 - ✓ executarea documentației de proiect și deviz;
 - ✓ verificarea/expertizarea documentației de fezabilitate;
 - ✓ verificarea documentației de proiect și deviz;
 - ✓ avizarea, obținerea prescripțiilor tehnice și a autorizațiilor;
 - ✓ obținerea certificatului de urbanism și prelungirea lui, autorizația de construire sau desființare a obiectului;
 - ✓ restanțele la plată din alte surse sau fonduri, inclusiv și cele din bugetul de stat, pentru lucrările efectiv executate (serviciile prestate, bunurile furnizate) și neachitate.

Costuri neeligibile

- i) costurile pentru **angajarea personalului** responsabil de implementarea proiectului din partea beneficiarului;
- j) costurile pentru procurarea inventarului de uz gospodăresc, **cheltuielile operaționale** ale beneficiarilor;
- k) echipamentele second-hand, dacă sunt achiziționate în scopul proiectului;
- l) alte costuri ce nu corespund obiectivelor proiectului, inclusiv costurile specificate în capitolele 8, 9 și 12 din devizele generale (Codul practic în construcții CP L.01.01-2012), care prevăd:
 - ✓ cheltuielile pentru clădiri și construcții provizorii;
 - ✓ plata autorizațiilor de conectare la rețelele provizorii sau permanente de telecomunicații, de alimentare cu apă, energie electrică, termice, gaze pentru executarea lucrărilor de construcții-montaj, plata pentru apă și energia electrică consumată la executarea lucrărilor de construcție-montaj, cheltuieli suplimentare la executarea lucrărilor de construcții-montaj pe timp friguros, cheltuieli pentru deplasări și pentru transportarea tur-retur a muncitorilor la locul de muncă;
 - ✓ cheltuieli pentru organizarea și desfășurarea achizițiilor publice conform obiectivelor proiectului (proiectare, executare lucrări, prestare servicii, achiziționare bunuri);
 - ✓ cheltuieli pentru efectuarea controlului de autor a lucrărilor de construcții de către organizațiile de proiectare;
 - ✓ cheltuielile pentru elementele de identitate vizuală pe șantiere de construcție la lucrările de construcție-montaj și elementele de identitate vizuală ale proiectului pe perioada post-implementare;
 - ✓ defalcările în fondul bazei normative în construcții și rezerva de mijloace pentru cheltuielile neprevăzute.

Etapele desfășurării concursului

1	Lansarea Concursului de Proiecte	1 iulie 2024
2	Depunerea Notelor Conceptuale	30 zile calendaristice
3	Evaluarea și aprobarea Notelor Conceptuale	10 + 3 zile lucrătoare
4	Depunerea Cererilor de finanțare	90 zile de la data aprobării Raportului de evaluare a NC
5	Evaluarea Cererilor complete de finanțare	5+10+10+3+10 zile lucrătoare
6	Aprobarea Cererilor complete de finanțare de către CRD	
7	Evaluarea de către Comisia Interministerială	10 + 3 zile lucrătoare
8	Includerea proiectelor în DUP	14 + 10 zile lucrătoare

Condiții financiare

Implementarea proiectelor de dezvoltare regională se asigură de către **agențiile de dezvoltare regională**, în parteneriat cu **autoritățile publice locale beneficiare** de finanțare, în conformitate cu planurile de acțiuni propuse în cererile de finanțare.

Finanțarea proiectelor se realizează prin alocații financiare din FNDRL, aprobate de către CNCDRL în planurile anuale de finanțare a domeniului de dezvoltare regională, în concordanță cu necesitățile, scopurile și obiectivele setate ale proiectelor aprobate, în limitele mijloacelor financiare disponibile în acest scop în anul bugetar.

Costurile eligibile, care **nu au fost solicitate** pentru finanțare din FNDRL sau au fost omise în cererile de finanțare și respectiv nu au fost aprobate în urma desfășurării concursului, precum și costurile adiționale, generate în cadrul contractelor de achiziții publice pe perioada de implementare a proiectelor pentru volume adiționale, constatate ca fiind **necesare** pentru atingerea obiectivelor setate ale proiectelor, **vor fi acoperite financiar prin contribuțiile beneficiarilor și/sau a partenerilor asociați**. Astfel, beneficiarii urmează să se asigure că **toate cheltuielile eligibile, specificate la capitolul V, strict necesare pentru implementarea integrală a proiectului, sunt incluse în cererile de finanțare**.

Notă: Nu se vor reflecta în bugetele proiectelor și respectiv nu se vor regăsi în angajamentele contractuale de finanțare, costurile neeligibile. Astfel de costuri sunt achitate de către beneficiari pe cont propriu, în afara contractelor de finanțare a proiectelor și nu vor fi considerate (cuantificate) drept contribuții ale beneficiarilor.

Condiții financiare

Condiții de **suspendare sau retragere** a finanțării din FNDRL:

- a) la etapa implementării, proiectul investițional **nu trebuie să constituie obiect de finanțare nerambursabilă** în cadrul altor programe finanțate din bugetul de stat sau din sursele partenerilor de dezvoltare;
- b) entitățile beneficiare **nu asigură contribuția** asumată a proiectelor în derulare sau **durabilitatea** proiectelor finanțate anterior din FNDRL;
- c) sunt identificate situații în care proiectul sau unele componente ale proiectului a/au fost **depus/depuse și aprobat/aprobate spre finanțare din alte surse de finanțare;**
- d) **nu este asigurată lansarea proiectului** (nu sunt inițiate achizițiile publice) în decurs de 30 zile calendaristice de la semnarea contractului de finanțare;
- e) sunt constatate **abateri** de la obiectivele setate ale proiectului sau implementarea proiectului este realizată cu **încălcări** a legislației naționale (achiziții publice, autorizarea lucrărilor, calitatea în construcții etc.).

Condițiile de depunere a setului de acte în cadrul concursului

Depunerea **NOTELOR CONCEPTUALE** se realizează în următoarele condiții:

1. aplicanții vor utiliza doar formularele prevăzute în **Ghidul de aplicare**, publicat pe paginile web oficiale ale autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională și a agențiilor de dezvoltare regională;
2. toate documentele aferente notelor conceptuale vor fi completate în **limba română sau rusă**;
3. documentele completate manual vor fi respinse;
4. conținutul dosarului notei conceptuale va include:
 - a) nota conceptuală (Formularul nr. 1);
 - b) declarația applicantului (Formularul nr. 2);
 - c) lista partenerilor (Formularul nr. 3);
 - d) tabelul de verificare (Formularul nr. 4);
5. depunerea dosarului notei conceptuale:
 - a) dosarul notei conceptuale se depune la distanță, **în format electronic**;
 - b) dosarele depuse **în afara termenului** de depunere indicat în anunțul concursului **nu vor fi examinate**;

Condițiile de depunere a setului de acte în cadrul concursului

Depunerea **CERERII DE FINANȚARE** se realizează în următoarele condiții:

1. aplicanții vor utiliza doar formularele prevăzute în Ghidul de aplicare;
2. toate documentele aferente cererilor de finanțare vor fi completate în limba română sau rusă;
3. documentele completate manual vor fi respinse;
4. **dosarul cererii de finanțare** va include:
 - a) formularul cererii complete de finanțare (Formularul nr. 5);
 - b) bugetul (Formularul nr. 6);
 - c) declarația applicantului (Formularul nr. 7);
 - d) lista partenerilor (Formularul nr. 8);
 - e) riscurile proiectului (Formularul nr. 9);
 - f) planul de acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului (Formularul nr. 10);
 - g) tabelul de verificare (Formularul nr. 11);
 - h) documentele suport și cele confirmative (menționate în Ghidul Applicantului);
5. depunerea dosarului cererii de finanțare:
 - a) dosarul cererii de finanțare se depune la distanță, **în format electronic**;
 - b) dosarele depuse **în afara termenului** de depunere indicat în anunțul concursului **nu vor fi examinate**;

Eligibilitatea proiectelor

Măsura de finanțare	Entități eligibile	Tipurile proiectelor	Limite de finanțare, MDL	Rezultate scontate	Indicatori de produs	Termen
Domeniul de intervenție 1. Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunile de dezvoltare						
Măsura 1.1 Valorificarea infrastructurilor de afaceri	APL	a. valorificarea infrastructurii de afaceri și dezvoltarea capacităților: parcuri industriale, zone economice libere, incubatoare de afaceri, platforme industriale multifuncționale.	min.10-max 25 mln lei	a. investiții în active imobilizate (mii lei/locuitor); b. investiții capitale în parcuri industriale, zone economice libere, platforme industriale multifuncționale (mii lei); c. rezidenți ai structurilor de suport al afacerilor (numărul de întreprinderi); d. rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (după doi ani de la finalizarea proiectului) (%).	a. obiective de suport în afaceri reabilite (număr); b. obiective de suport în afaceri conectate la structura de acces și utilități publice (număr); c. suprafața clădirilor obiectivelor de suport în afaceri dotate/utilate (perimetru x număr etaje) (m ²); d. rețele de gaze naturale construite/reabilite (km); e. rețele electrice de tensiune înaltă construite/reabilite (km); f. unități de stații de transformare construite/instalate (număr); g. rețele de apeduct construite/reabilite (km); h. rețele de canalizare construite/reabilite (km); i. rezervoare pentru apă potabilă construite/reabilite (număr); j. număr de stații de epurare construite/reabilite (număr); k. drum de acces construit/reabilitat (km); l. teritoriu amenajat (ha); m. rezidenți în cadrul infrastructurilor de suport a afacerilor (număr); n. programe de incubare/accelerare(număr).	36 luni

Eligibilitatea proiectelor

Măsura de finanțare	Entități eligibile	Tipurile proiectelor	Limite de finanțare, MDL	Rezultate scontate	Indicatori de produs	Termen
Domeniul de intervenție 1. Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă în regiunile de dezvoltare						
Măsura 1.3. Sporirea atractivității turistice	APL	<p>a. crearea, reabilitarea și extinderea infrastructurii de agrement;</p> <p>b. reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere (a drumurilor de acces și a infrastructurii aferente drumurilor) către obiectivele turistice de importanță regională;</p> <p>c. amenajarea obiectivelor turistice naturale și antropice de utilitate publică, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;</p> <p>d. restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe.</p>	min.10- max 25 mln lei	<p>a. obiective turistice amenajate (număr);</p> <p>b. obiective turistice incluse în circuite turistice în urma implementării proiectelor de dezvoltare regională (număr);</p> <p>c. trasee tematice comune conectate la rețeaua regională (număr);</p>	<p>a. număr de atracții turistice renovate;</p> <p>b. număr de atracții turistice amenajate;</p> <p>c. suprafața teritoriului amenajat (ha);</p> <p>d. suprafața de drum construit/renovat/reabilitat (km);</p> <p>e. număr de locuri de cazare create.</p>	36 luni

Eligibilitatea proiectelor

Măsura de finanțare	Entități eligibile	Tipurile proiectelor	Limite de finanțare, MDL	Rezultate scontate	Indicatori de produs	Termen
Domeniul de intervenție 2. „Dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor”						
Măsura 2.3 Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice	APL (orașele care dispun de PRU)	<ul style="list-style-type: none">a. amenajarea zonelor de agrement/parcuri/alei/spații publice;b. amenajarea stațiilor/parcărilor;c. reconstruirea complexului sportiv multifuncțional, clădiri publice;d. reprofilarea și dezvoltarea unor centre de servicii, afaceri, cultură, comunicare/media, educație;e. reabilitarea și asigurarea calității locuirii în cartierele constituite;f. valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.	min.10-max 30 mln lei	<ul style="list-style-type: none">a. centre civice urbane bine amenajate și simbolice pentru un centru regional (număr);b. alte rezultate scontate conform proiectelor din domeniile eligibile de finanțare;	<ul style="list-style-type: none">a. număr de zone de recreere la scară mare din orașele;b. număr de complexe sportive multifuncționale din orașele;c. număr de curți ale blocurilor de locuințe amenajate;d. alți indicatori pentru proiectele eligibile spre finanțare.e. număr de stații de transport public nou amenajate sau modernizate.f. Număr de locuri de parcare nou create.g. Reducerea timpului mediu de așteptare pentru utilizatorii transportului public.h. Creșterea utilizării transportului public (monitorizată prin numărul de bilete vândute sau date de trafic).	24 luni

Eligibilitatea proiectelor

Măsura de finanțare	Entități eligibile	Tipurile proiectelor	Limite de finanțare, MDL	Rezultate scontate	Indicatori de produs	Termen
Domeniul de intervenție 3. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare regionale						
Măsura 3.1. Aprovizionare cu apă și sanitație	APL Entități de drept public	a. construcția sistemelor de canalizare (inclusiv elemente separate ale acestora) și apeducte magistrale (cu surse de ape de suprafață și rețele interne), pentru conectarea localităților la apeductele magistrale. *Proiectele de alimentare cu apă la care sursa este din ape subterane nu vor fi admis.	min 20 - max 60 mln lei	a. localitățile au acces la sistemul de aprovizionare cu apeduct construit/reabilitat (număr de localități); b. localitățile au acces la sistemul de canalizare construit/reabilitat (număr de localități, număr de locuitori); c. populația are acces la sistemul de apeduct construit/reabilitat (număr de localități); d. populația are acces la sistemul de canalizare construit/reabilitat (număr de localități număr de locuitori); e. localitățile au acces la sistemul de apeduct construit/reabilitat (număr de localități număr de locuitori).	a. lungimea de rețele de apeduct construite/reabilitate (km); b. număr de stații de captare a apei potabile construite/reabilitate; c. număr de stații de tratare a apei potabile construite/reabilitate; d. număr de stații pompare a apei potabile; e. număr de castele de apă construite/reabilitate; f. număr de rezervoare de apă potabile construite/reabilitate; g. număr de rețele canalizare construite/reabilitate; h. număr de stații de epurare a apelor uzate construite/reabilitate. i. lungimea de rețele de canalizare construite/reabilitate (km);	36 luni

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția de
Dezvoltare Regională
Sud

Vă mulțumim pentru atenție!

bd. Ștefan cel Mare, 12,
orașul Cimișlia,
Republica Moldova, MD-4101

Tel. +373 241 2 62 86
Fax. +373 241 2 62 86
Email: adrsud@adrsud.gov.md